

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ezechielis Spanhemii Dissertationes De Praestantia Et Usu Numismatum Antiquorum

Spanheim, Ezechiel

Amstelodami, 1671

Specimen Utilitatis in Chronologia 1. ad Fastos & Acta Caesarum ordinanda. 2. ad Seriem & Aeras Regum Barbarorum. De Annis Regni Ariarathis, Ariobarzanis, Agrippae junioris, è selectis Nummis. 3. ad ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-12878

versia, de Arcu *Portugallia* vulgo appellato, nosti me
 iis continuo accessisse, qui non Claudio cum Ligorio
 aut Domitiano, vel Philippo cum aliis, sed M. Aurelio
 eundem adjudicabant. Id enim mihi non minus ac o-
 ptimo vindici Romanæ antiquitatis Benedicto Melli-
 no nostro, fide veteris nummi comprobatum, in quo
 Faustina minor Victoriæ humeris in cœlum sublata
 cernitur, haud insolito consecrationis ritu, & cui ge-
 mina plane in illo Arcu figura ejusdem Augustæ specta-
 tur. An vero illæ figuræ vel M. Aurelii & L. Veri &
 Faustinae, aliunde in Arcum illum insertæ fuerint, is-
 que sit revera longe Antoninorum temporibus re-
 centior, quæ sententia est laudati paulo ante rerum an-
 tiquarum egregie periti P. Bellorii, illi aliisque expen-
 dendum relinquimus. Hoc unum addere liceat, ean-
 dem Victoriæ alatae figuram in cœlum Augustam fe-
 rentis, in matris Faustinae nummo mihi quoque ob-
 servatam, quem Museo Augustæ Christinae credo ac-
 cessisse. Ut enim de Victoria potius, quam de Diana
 Lucifera, prout existimant nonnulli, easdem figuras
 alatas explicem, facit præter solemnem hunc Victo-
 riæ typum, Elagabali, quod narrat Lampridius, fo-
 mnum, *Pater eadem nocte in somnis vidit alis se ROMANÆ VICTORIÆ, quæ in Senatu ad COELUM VEHI.* Quin agmen hic claudat Sacrum illud Servatoris
 Sepulchrum seu Ædícula eidem superimposita, ac
 ANASTASIS etiam dicta, qualem exhibet singula-
 ris Nummus, de quo post Tristanum ac Sirmondum
 disseruit nuper ad Eusebium doctissimus Valesius. E-
 jusdem notæ Nummum vidisse haud ita pridem juvit
 apud clarum urbis Antiquarium Leonardum Agostini.

Sed opportunum jam foret ab Historia, ad duas e-
 jus ancillas dicam an verius comites, CHRONOLO-

Qqqqq 2

GIAM LOGIA.

Specimen U-
 tilitatis
 Nummo-
 rum in
 CHRONO-
 LOGIA.

GIAM & GEOGRAPHIAM, ex eadem penu illustrandas ingenii aciem convertere. Amplus quidem ac patens industriæ campus, sed quem late nunc decurrere non finit (quod certe ab initio operis constitutum fuit) hujus commentationis, jam plus justo longius productæ ratio. Ad CHRONOLOGIAM e-
 quidem seu notitiam temporum Romanæ Historiæ, quis non videt continuo quantum conferant tot Consulatum, Tribunitiæ Potestatis, aut Imperii anni in Nummis id genus signati, ex quibus Fastos aut Annales veteres supplere licet ac emendare? Viam illam ingressi jam pridem clari scriptores, Goltzius, Onuphrius, Baronius, Pighius, Scaliger; sed in qua premenda penuria, aut minus accurato usu eorundem ductum, non semel à recto tramite aberrarunt. Neque immunit ab hac labe inclytus quidem multis palmis, sed immitior Scaligeri adversarius, dum collectis aliunde viribus ferocior incedit, his auxiliaribus copiis aut spretis aut non advocatis. Neque tamen alii certiores Canones occurrebant, unde colligas an L. Verus IX vel XI annos regnarit, qua de re jam olim dissensisse Auctores docet in Chronico Eusebius, neque rem definit, quot annos imperii compleverint Antoninus vulgo Caracalla; Gordiani Africani; Philippus junior; Claudius Probus; Constantius Chlorus, alique, de quibus certant adhuc hodie Chronologi, qui secant sæpe non solvunt nodos: aut vero quo anno imperium susceperint vel Philippi, vel Decius, vel Valerianus; aut unde hiatus temporum inter Gordianum & Valerianum apud Eusebium aliosque Veteres auctores obvius suppleri liquido debeat; ac post Decium series Licinianorum, Volusianorum, Hostilianorum, vulgo apud eosdem mutila aut confusa, melius & accuratius ordinari.:

1.
 Ad Fastos
 & Ann.
 Cesarum
 ordinanda.

nari; aut Cari & filiorum tempora, quibus nil turbatum magis aut perplexum tradidit simul & expertus est illustris Scaliger, distingui & explicari; qui denique è Tyrannis, quibus feracia fuere sæculum tertium & quartum, in Augustorum ordinem inferendi veniant; qua de re etiam quædam supra jam adtigimus. Quamquam enim in Justinii primum & Justiniani Nummis adscripti occurrant anni imperii, idem tamen, quoad priores eorum Decessores, beneficium præstant, cum plures Græci variarum civitatum nummi, qui eosdem imperii annos signant; tum potissimum illi, quos inuebam, Consulatum & Tribunitiæ Potestatis numeri continua serie descripti, quibus tanquam notis & characteribus temporum, non solum initia principatus ac durationem; sed Acta præterea, de quibus modo agebamus, eorundem Cæsarum, Bella; Victorias; Triumphos; Liberalitates; res quasvis illustres domi ac foris gestas, licet continuo ad annos suos, quibus ea contigerunt, revocare. Inde itaque demum liquido adsequimur, quando aut Congiaria dederint Caius, Nero, Trajanus, Hadrianus, aliique; aut Profectiones susceperint in Provincias idem Hadrianus, Marcus præterea, Severus, & qui ejusdem laudis confor-tes; aut Colonias deduxerint Augustus, Vespasianus, similesque Conditores; aut Opera illa publica, quæ paullo ante enumeravimus, erexerint vel instaurarint Claudius, Trajanus, Antonini, Gordianus; immo quando à Trajano transmissus Euphrates ac Tigris, ac novis Provinciis auctum imperium; quando ab eodem aut Parthis Rex datus, aut à Pio Quadis, aut à L. Vero Armeniis; quando Reliqua remisit Hadrianus; aut denique quando vel de Dacis ac Scythis triumphavit Trajanus, vel de Carpis Philippus, vel

In Dissert.
VII.

de Quadis Carus ac Numerianus, vel de hostibus ubique debellatis cum Herculio collega Jovius. Quoties enim hic aut refingendi numeri Eusebiani Chronici, ut feliciter nonnunquam factum horum subsidiorum opera ab illustri ejus emendatore, aut emendator ipse ex similibus monumentis corrigendus venit; aut locupletandus inde luculenta accessione ille Thesaurus temporum; & certa haud minus quam facili via novi ac plenioris Chronici, quam hactenus factum, materia simul & probatio defumenda? Neque vero solum id intra fines Romanæ Historiæ. Ad illustrandos enim aut supplendos aliarum Gentium Annales haud inutilis quoque eadem memoria; quæ aut plerosque & præcipuos quidem Alexandri per Asiam, Syriam, Ægyptum, Thraciam & Macedoniam Successores accurate suis cognominibus distinctos refert; aut tot aliarum quoque Gentium Heroas, Reges, ac plures etiam obscuros ferme vel aliunde ignotos continet, cujusmodi aliquot alia parte hujus operis enumeravimus, unde laterculi Regum aut Ponti & Bosphori, aut Thracum, Oesroënorum, aut Parthorum etiam augeri possunt ac illustrari. Ac de Seleucidis quidem & Ptolemæis, præter ea quæ supra quoque adtigimus, fidem facient quæ in illustri Peireskii vita referuntur, quo nemo hac ætate majori studio aut feliciori fato in has antiquitates incubuit; *Ejus scilicet generis (h. e. Græca numismata) coëgerat jam supra mille, quæ forent penitus intactæ rei nummarie auctoribus, & cum haberet cusa tam ante quam post Rom. imperium in civitatibus quibusque Græciæ Asiæque præcipuis, ex quibus contexerat SERIEM SELEUCIDARUM Principum ab Alexandro ad Romanos usque eam ob rem Sirmondus hanc seriem desideravit cognoscere, ut illius instar seriem principum Ægypti tenere posset.* Quale in-

super

2.
Ad Seriem
et Annos
Regum Ex-
teriorum.

Dissert. 1.
& v.

super monetæ hujus beneficium illustri exemplo docet Arrianus, qui ex Nummis adhuc sua ætate apud Indos Barygazæos exstantibus, aliquot Successorum Alexandri in eo tractu nomina ac notitiam colligit; & quem proinde locum operæ pretium erit adponere demerendis antiquariis valde, si quid judico opportunum: *ὡς ὃ μέχρι νῦν ἐν Βαρυγάζοις ΠΑΛΑΙΑΙ περὶ χωρῆσι, ΔΡΑΧΜΑΙ γραμμασιν ἑλληνικοῖς ἐγκεχαραγμένα, Πίστιμα ἦ μὲν Ἀλέξανδρον Βασιλευσάντων Ἀπολλοδότου καὶ Μενάνδρου ἃ quo ad hæc usque tempora Barygazis VETERES occurrunt DRACHMÆ, litteris Græcis inscriptæ, signantes qui post Alexandrum ibi regnarunt, Apollodotum & Menandrum. Immo ne quidem nuda solum Nomina, sed regni etiam Annos in iisdem peregrinis Nummis aut Drachmis signari nonnunquam videas; de quibus altum apud Chronologos silentium, aut male subductus eorum calculus. Prioris fidem faciunt duo insignes nummi, quos forte inter alios penus quondam Peireskianæ, jam apud illustrem Harlæum notabam; duorum nempe Cappadociæ Regum Ariarathis & Ariobarzanis cum adscriptis annis regni, de quibus vulgo silent antiqui & recentiores Chronologicorum aut Historiarum conditores: unus ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΡΙΑΡΑΘΟΥ ΕΥΣΕΒΟΥΣ ΑΔ. seu Regis Ariarathis Eusebis vel Pii xxxi; alter, cui cætera similem alia occasione supra tradidimus, ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΡΙΟΒΑΡΖΑΝΟΥ ΦΙΛΟΡΟΜΑΙΟΥ ΚΑ. Regis Ariobarzanis Philoromai xxiv. Posterioris autem insigne & memorandum exemplum præbent Agrippæ junioris ultimi Judæorum Regis Nummi, qui hinc Vespasiani aut filiorum Titi ac Domitiani vultus præferunt, illincin averfa aut Figuram stantem cum Cornucop. & spicis, aut Triremim, aut Victoriæ cum annis regni ejusdem Agrippæ ΕΤΟΥΚΘ*

In Peripl.
Mar. Rubr.

ΒΑ. ΑΓΡΙΠΠΑ *Anno XXIX Regis Agrippa*; ΕΤΟ Κ Ϛ
 ΒΑ. ΑΓΡΙΠΠΑ *Anno XXVI Regis Agrippa*; .ΤΟ ΙΘ
 ΒΑ. ΑΓΡΙΠΠΑΣ *Anno XIX Regis Agrippa*; ΤΟ ΚΔ
 ΒΑ. ΑΓΡΙΠΠΑ *Anno XXIII Regis Agrippa*, cujusmodi
 suppeditavit mihi Museum Seguinianum jam Chri-
 stianissimi Gallorum Regis, ac priorem quidem cum
 Vespasiani effigie, duos sequentes cum Titi, postre-
 mum cum Domitiani iconibus.

Ejusdem notæ etiam aliquot videas in Gaza Medicea cum Victoria & Titi effigie percussos, ac annos regni Agrippæ κ Ϛ & κ θ seu xxvi & xxix. Ex iis autem & superioribus indubie colligas, eosdem tum superflite adhuc Vespasiano signatos, quomodo plures occurrunt Titi ac Domitiani adhuc Cæsarum nummi, ac unde ΚΑΙΣΑΡΟΣ etiam nomen in adlato Domitiani nummo adscriptum, non autem Augusti; tum quam gravis sit geminus quidem error Eusebii in Chronico, & qui illum compilarunt Græculorum Scaligerianæ collectionis, (quod vere etiam auguratus est *ὁ πένυ*) qui ab anno Clau-

Claudii IV regni hujus Agrippæ initium, finem autem Regni & vitæ ab excidio Templi ac anno Vespasiani III arcessabant. Ex quo etiam sua fides Photio adferitur, qui è Justo Tiberiade auctore Agrippa *συγγραφέως*, refert hunc Regem ad annum III Trajani vitam produxisse. Accedit præterea ad notas & characteres temporum ex eadem memoria declarandos, cum ratio annos notandi varia in pluribus Græcorum, Asiatico-^{3.} *Ad Æras Seleucidarum, Antiochenisum, &c.* rum, aliorumque Barbarorum nummis obvia; tum *Ære* singulares, qualis olim nobilissima *Seleucidarum* seu *Dhilkarnain*, quæ ab Alexandri successoribus duodecimo post ejus mortem anno inducta, in Arabum postea & Christianorum veterum Annalibus celebris remansit. Ejusdem vero vestigia observo in præclaris & antiquis aliquot Nummis eorundem Seleucidarum, ut ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΤΥΡΩΝ ΙΜΡ. h. e. obvio ^{In Cimel. Mediceo.} in aliis nummis more *ρμζ* nempe *ἔτη ἑβδόμῃ πρῶτα* Antiochi Epiphaniis, & Acta ejus contra Judæos, ^{1 Mach. III. & IV.} quorum mentio Machabæorum primo, seu biennium ante ejus mortem, quæ nempe anno cXLIX. in eodem libro statuitur. Ejusdem notæ quoque sequens nummus ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΥΡΩΝ ΣΗΝΡ, ^{VI. 6.} seu potius ΕΗΝΡ, ut legendum videtur, h. e. *ἔτη ὄγδοῇ πεντηχῆστῷ ἑκατοστῷ*, qui annus cLVIII. incidit in tempora Demetrii Soteris & Acta apud Josephum, quæ ^{L. XIII. c. I.} in Originibus leguntur. Hæc autem eo lubentius monuimus, quod ex similibus Nummorum notis, quas vulgo secure prætereunt antiquarii, liceat demum colligere, non solum ad quæ tempora referri debeant iidem Nummi sed insuper ad quem vel Antiochum, vel Demetrium, vel Ptolemæum spectent, in multiplici illorum, qui eadem nomina & cognomina etiam

R rrrr gesta

gestarunt, numero. Neque minus hic observandæ peculiare *Æra* nobilissimarum Urbium, *Antiochiæ* puta, *Tyri*, *Sidonis*, *Ascalonis*, *Gazæ*, *Gadzarorum*, *Aradi*, *Cyrrhi*, *Amisi*, ac plurium id genus, quarum accurata notatione eadem Temporum Doctrina non parum juvari potest ac illustrari. Agnovit id pro solita sua solertia magnus Scaliger, qui & inde aliquot urbium id genus Epochas in Canonibus suis Isagogicis firmat ac demonstrat, sed nonnunquam lubrico fundamento, seu descriptis ex aliorum fide depravatis nummorum numeris. Ut vero feliciori fato plures id genus Nummos tractare nobis licuit, ita inde etiam diversas *Æras* illarum Urbium, (quamquam etiam unius gentis) neque ab ab uno capite arcessendas facile licuit observare. *Æra* quidem *Antiochene*, ut celebrioris ob Urbis nobilitatem, ita præter Eusebium in Chronico, haud infrequens apud Euagrium, ac inde apud Scaligerum, Petavium, aliofque majorum gentium Chronologos mentio, qua utitur nonnunquam idem Euagrius in notatione temporum, & quam, ut supra diximus, à concessa eidem Urbi Autonomia petitam docet. Eiusdem quoque exempla suppeditant Nummi, qualis *Gazæ* Palatinæ cum urbis symbolo, capite nempe turrato & inscr. ANTIΟΧΕΩΝ, in aversa autem parte Ara accensa, ET. ΔΙΡ, cui consentaneam Epocham videas in alio Nummo cum Neronis effigie, ac Cestii tum Syriæ Præsidis mentione, ΕΠΙ ΚΕΣΤΙΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ET. ΔΙΡ. *sub Cestio Antiochensium Anno* CXIV. ΔΙΡ nempe in utroque pro ριδ seu ἕτεi πεπέρτω δεκάτω ἑκαπτεῶ, qui putati ab anno ante Christum XLVIII, quo initium habuit hæc *Æra*, incidunt in annum Neronis x, vel juxta numeros Eusebianos xi, quo tempore Syriæ præerat, ut ex Josepho constat, hic Cestius. Unde etiam liquet recte
in.

L. II. C. 12.
& lib. XLII.
c. 2.

in Chronico Eusebii ex versione Hieronymi, adsignatum caput hujus Epochæ; male autem in Fastis Siculis sexennio serius adscribi, quum triennio tantum post superiore numerum supervixerit Nero. Alius quoque Nummus horum Antiochenfium Gazæ Palatinæ, in quo similiter caput turritum, in averfa Aries cum dimidia Luna, consuetum in hac memoria Antiochenfium infigne, & inscr. ΕΠ. ΚΟΥΑΔΡΑΤΟΥ ΕΤ. ΕΡ. *sub Quadrato Anno CV.* Huic similem videas in additis Patinianiis ad Fulvium, nisi quod pro numeris ΕΤ. ΕΡ. sicut clarissime præfert Nummus Palatinus, adscriptus sit numerus ΕΤ. Δ. *Anno IV.* qui si ita legatur in Nummo, referri debet non ad superiorem Antiochenfium Epocham, sed ad annum Neronis IV. Priores vero illi numeri CV Æræ Antiochenæ incidunt in annum Neronis III. aut itidem IV. juxta Eusebianos numeros, Rectorem Syriae T. Vinidio (vel ut quidam refingunt, *T. Numidio*) Quadrato, de quo multa Tacitus. Immo alius quoque Nummus Gazæ Palatinæ, cum superioribus capitis turriti & Aræ symbolis, ac in utraque facie ANTIOXEΩΝ ΕΤ. ΑΚΡ. *Antiochenfium Anno CXXI.* qui proinde referendus ad annum Vespasiani IV. Quin ejusdem Epochæ neque paulo vetustioris mentio fieri videtur in duobus Nummis Mediceis, ΕΠΙ ΣΙΛΑΝΟΥ ΓΜ, altero ΔΜ, qui tamen anni XLIII. aut XLIV, hoc est, IV. aut V. annis ante Christum, juxta caput hujus Æræ supra adscriptum, in Saturnini & Volumnii Syriae Præsidum tempora, ut è Josepho liquet, inciderent, non autem Cretici Silani, qui sub extremis Augusti & initiis Tiberii eidem Provinciæ, ut è Tacito notum, præfuit. Neque vero iidem numeri de annis XLIII aut XLIV imperii Augusti explicandi, quibus nondum iste Silanus sed Quin-

tilius Varus Syriam regebat. Unde de iisdem litteris eundem ulterius in consilium. Ex iis autem ac superioribus Nummis liquido insuper colligas, quod aliquin è Josepho constat, ut in aliis Provinciis, sic in Syria Præsidium Romanorum nomine annos signari solitos. *Laodicensium Æram* uno anno Antiochena recentiore statuunt cum Græca Eusebii Collectanea, seu potius Georgius Syncellus, tum Chronicon Eusebianum Hieronymi in Probo. Neque tamen illius Epochæ occurrit mihi hæctenus vestigium in Laodicensium Nummis, sed alterius vulgaris cum annis imperii Elagabali, LAODICEON Δ, & in aliis Gordianicum Coloniae mentione, quæ deducta sub Severo fuerat, unde etiam illi *Septimia & Severa* seu *Severiana* cognomina in antiquis aliquot Nummis. *Ascalonitarum Æra* mentio itidem in Probo Chronici Eusebiani, & in Græcis Collectaneis adsignatum ejus initium Mario II & Fimbria Coss. vel juxta Scaligerum anno sequenti, Mario III & L. Aurelio Oreste Coss. seu annis ante Æram Christianam CI. Inde vero opportune explicabam nuper nummum horum Ascalonitarum, quem occurrentem forte in Cimeliarchio laudatissimi Principis Durlacensis, celebris antiquarius ad Titum, ego ad superiora tempora referebam, ob adscriptam in aversa parte Epocham ΑΣΚΑΛΩΝΙΤ. ΔΠ. qui numerus LXXXIV ducto initio à superiori capite hujus Æræ, incidit in annum Augusti XXVI. Neque vero aliud nomen quam ΣΕΒΑΣΤΟΣ legebatur in anteriori parte, si quid aliud fuit additum, eo vetustate exeso, neque etiam ignotum, quam parum quadrent signatæ in vetustis civitatum id genus Nummis effigies, ut huic vel illi Cæsari facile possint adaptari. Quod si, ut primo quoque augurabar, addatur littera P quæ nempe in
exca.

Pag. 196.

Pag. 193.

exesa nummi extremitate, ut sæpe accidit, intercidisset, tum ΔΠΡ seu ρπδ vel CLXXXIV non inciderent in annos Titi, sed Domitiani III, ac proinde tribus vel quatuor annis vetustius hujus Epochæ initium esset statuendum, quo Tito idem Nummus adferatur. Videant proinde antiquarii, aut qui Nummos id genus possident, quanto cum dispendio vetustatis & certæ notationis in iisdem explicandis, ejusmodi notæ vulgo parum observentur. *GAZÆORUM* in Ascalonis vicinia *Æram* aliquantum recentiore ac uno anno Philadelphensi minorem statuunt eadem Græca Collectanea, nempe Julio Silano & L. Muræna Coss. seu annis ante Pag. 195. Christianorum *Æram* LXI. quo tempore Syriam & Palæstinam subegit ac ordinavit Pompeius. Unde etiam causam peritæ illius *Æræ* licet mihi ex Josepho eruere, qui de Pompeii Actis illius temporis ac in ea terrarum parte verba faciens, ΓΑΖΑΝ πρὸς τῆς Antiq. lib. XIV. *λαδοῦ καὶ Ἰόππῳ καὶ Δῶρα καὶ Στρατώνων* &c. *παύσις ὁ Πομπηίου ἀφῆκεν ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ καὶ ἀερόνεμα τῆς ἐπιπέρας*, *Maritimas* vero *GAZAM*, *Ioppen*, *Dora*, *Stratonis Turrim* &c. Lib. 1. c. 3. *has omnes Pompeius LIBERAS esse iussus Provincia contribuit.* Eadem replicantem videas in libris *Αλώσεως*. A parta itaque illa aut recuperata Libertate deduxerunt *Æram* suam in posterum *Gazæi*, sicut ab Antiochenis, Tyriis, Laodiceis, Amisenis, aliisque subinde factum constat, relictis liberis vel *ἀπνέμοις*, quemadmodum de quibusdam id genus verissime monuit magnus Scaliger. Illustrat autem id egregie Nummus Hadriani apud illustrem Sevium, ΓΑΖΑ ΜΑΡΝΑ ΔΠΡ. h. e. ρπδ *Gaza Marna* CLXXXIV. De *Marna* apud *Gazæos* cultu alibi diximus, & audiendus adhuc obiter Hieronymus, *Jam & Ægyptius Serapis Christianus factus est, & ΜΑΡΝΑΣ ΓΑΖÆ* Ep. ad Lz-tam. *luget inclusus.*

Rrrr 3. clusus.

In Vita Hi-
larii.

*clusus, & eversionem Templi pertimescit. alibi, sed & Itali-
cus ejusdem oppidi municeps Christianus, adversum GAZEN-
ZEM Duumvirum, MARNÆ idolo deditum. Ii autem
anni Nummo adscripti retro putati ad prædictum ca-
put illius Epochæ, incidunt in annum Hadriani VII.
quo cufus scilicet hic Nummus. At rursus, ne quid dif-
simulem, turbare hic videtur alius Faustinae Matris
Nummus, quem descriptum vidi ab eruditis Urbis
antiquariis, ΓΑΖΑΘΚC. qui numerus CCXXIX anti-
quiorem eandem Epocham statueret; quum tamen in
Chronico Siculo septennio adhuc recentior tradatur
superiori numero, ex male ordinatis Consularibus Fa-
ctis. Videndum proinde, annon litteræ illæ ΘΚC alio
referri possent, quam ad Epochæ alicujus notationem,
aut an revera ita signatæ sint in eo Nummo, quem jam
possidet inclyta Regina. Quin ad eandem ex Josepho,
Græco Chronici Auctore, ac Nummo Hadriani ad-
fertam modo horum *Gazæorum Æram*, referre insuper
aliam licet de qua silent Græca illa aliaque Chronica,
urbis nempe ejusdem tractus *Gadarensis*, seu ἘΓαδάρων,
quam signant itidem antiqui Nummi, ut in Elagabalo
inclytæ Reginae ΑΔΑΡΕΩΝ ΑΠC. seu *Gadarensium*
CCLXXXI. Legendum enim in eodem ΓΑΔΑΡΕΩΝ,
priori littera Γ vetustate, ut passim accidit, exesa, præ-
ter alia liquet mihi ex Nummo Gordiani apud illustris-
simum Colbertum, cum eodem Triremis symbolo &
inscriptione integra ΓΑΔΑΡΕΩΝ. Iidem autem nu-
meri retro putati ab Elagabali anno ΙΙΙ incidunt in ean-
dem *Gazæorum Æram*. Sic alius in L. Vero Medi-
ceus ΓΑΔΑΡΕΩΝSKE, seu verius CKE, h. e. CCXXVII.
qui ducto ab eodem capite initio, incidunt in annum
V Veri. Et hæc jam notaveram, quum opportunè iis
lucem ac robur foenerantem Josephum reperio, eodem
de*

de illis Pompeii Actis in Syria ac Palæstina loco, καὶ
 ΓΑΔΑΡΑ μὲν μισρὸν ἔμισροθεν κατασκευάσθη ANEKTΙ-
 ΣΕ Δημητρίῳ χαλεζόμινῳ τῷ Γαδάρει. GADARA deinde
 paulo ante diruta INSTAURAVIT in gratiam liberti sui
 Gadarensis Demetrii. Inde itaque ab illa nova instauratione
 petita pro more nova Gadarensium Epocha. Amiseno-
 rum etiam Æra haud infrequens mentio in Nummis
 Cæsarianis, & quorum aliquot ab Occone descriptos
 citat in Canonibus Isagogicis ὁ πένυ. Unum hic habes
 è nummis Caracallæ, quem vidi apud illustrem Se-
 vium AMICOT EΛEYΘEPAC ET CME. *Amisi Libe-*
ra Anno CCXLV. A Libertate ergo illius Urbis, quod
 innuunt quoque alii Nummi, sumendum caput illius
 Epochæ, quam sub Augusto ei adfertam & quidem
 post victoriam Actiacam tradit Strabo; ac proinde à Lib. XII.
 qua ducto initio, referenda superioris Nummi Epo-
 cha ad annum Caracallæ v vel iv juxta numeros Eu-
 sebianos. Quamquam juxta alium nummum L. Ælii,
 quem ex Occone describit Scaliger, AMICOT EΛEY-
 ΘEPAC ET OTCTPEO. *Amisi Libera Anno CLXIX,* an-
 ni retro putati inciderent in annum ante Christum
 xxxii seu biennium ante vulgarem Æram victoriæ A-
 cticæ. Unde de vera Nummi illius scriptura eundem
 ulterius in consilium. Idem dicendum quoque de alio
 Nummo, quem adfert itidem in Canonibus Isagogi-
 cis ὁ ἑπτὰμισί, unde diversas Æras horum Amiseno-
 rum, & quidem sub Cæsaribus unius ætatis colligit;
 unam eandem cum Philadelphensibus, xxx nempe
 annis vetustiore, alteram, de qua agimus, ab Augu-
 sti temporibus, sub quo scilicet posterior hæc fuerit
 instaurata. Nihil certe hic commune Philadelphensibus
 & Amisenis. Illa urbs Syriæ, hæc Ponti. Illius
 Æra in Græcis Eusebianis à Ciceronis Consulatu, ac
 proinde

proinde anno ante vulgarem Christianam LXXII. deducta, quo tempore scilicet Romanorum jugum sub-
iit Syria, ac à Pompeio ordinata, Libertate vel Auto-
nomia variis ejusdem urbibus concessa; hæc à tempore
partæ aut recuperatæ sub Augusto Libertatis, ut ante
vidimus, & evincunt plures ejusdem loci Nummi. *Tyrio-
rum* similiter & *Sidoniorum* Epochas signatas itidem vi-
deas in antiquis eorum Nummis. Horum aliquot ab
Occone descriptos adtulit quoque Scaliger, unde ean-
dem *Sidoniorum* cum *Ascalonitis* Æram colligebat. Ne-
que hæcenus alios illorum nummos videre mihi conti-
git, qui ab iis diversi abeant. Priorum seu *Tyriorum* Æra
mentio cum in Chronico Eusebii ad secundum Probi
annum, tum in Actis Concilii Chalcedonenfis, qui
anno retro putati caput illius Epochæ referunt ad an-
num ante Christum CXXIII ac initium regni Antiochii
Grypi, forte quod tum *Autonomi* facti sint Tyrii, ac
eo proinde respexerit Strabo, quum dicit eos cum à
Regibus (Syriæ nempe) tum à Romanis exiguo pre-
tio Autonomiam redemisse, & quod firmat etiam In-
scriptio Puteolana, in qua eadem Tyrus ΙΕΡΑ ΑΣΤΙ-
 ΛΟΣ ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ vocatur, non autem quod cir-
ca ea tempora Colonia & quidem Consularis dignita-
te ornata ab iisdem Romanis fuerit, ut Scaligero in-
nuere videbantur verba prædicti Concilii, de quibus
paullo infra. Hujus autem Epochæ memoria in Num-
mis quoque servata videri posset, cujusmodi Medicæus
cum capite turrato & Palma in anteriori parte in aver-
sa cum *Tiremi*, & præter contractum in unam litteram
eleganti compendio Tyri nomen, ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
 ΕΞΕ ; qui nummi CCLXV aut si quis mallet CCLX pri-
ori littera E pro *ira* usurpata, inciderent in annum
Antonini Pii vel I vel V. At longe vetustior idem
Num-

Lib. xvi.

Nummus, ut ex multis indiciis liquet cum artis tum scripturæ, ac proinde citra Romani Cæsaris effigiem aut nomen; adeo ut alia eaque antiquior Æra in eodem quærenda veniat, cujusmodi *Seleucidarum* paullo ante vidimus in vetustis Tyriorum nummis expressam. Ita ejusdem notæ cum superiori Tyriorum nummo, alius Gazæ Palatinæ cum Corona quænea & Clava Herculis nempe Tyrii, & numerorum notis ΙΣ. seu CCX. Sed hæc majus otium, aut accuratius ejusmodi Nummorum, quorum aliqui jam nobis non sunt ad manus, examen flagitant. Viam hic aliis pandimus, quo ignota è suis oculis proferant, ac de his studiis omnique litterarum genere bene merendi laborem non refugiant. Utinam vero & hic magni Emendatoris Temporum, ac veri litterarum Herois vestigiis insisterent, quamquam subinde ab iisdem recedamus, ac ibi quoque, ubi frequentes illas in Græcis Cæsaris Nummis notas L. A. L. B. & similes de annis imperantis tum Cæsaris fumendas præfracte negat, sed de Indictionibus aut Lustris civitatum, quæ eos signarunt, aliis ex fontibus petitis. Neque id evincunt ea quæ adfert exempla, sed ex male iisdem acceptis; ut in Tito L. ΙΑ. seu IX, qui tamen tantum duos annos regnavit; aut Marco L. ΑΔ seu XXXIV, vel Pio etiam L. ΕΙΚΟΤΟΤΤΕΤΑΡΤΟΤ, quorum ille XIX. hic non totos annos XXI II imperavit. At omnino fugit hic ratio virum incomparabilem, quamquam *ιδιωτικῶν* & jocularum opinionem contrariam paullo confidentius vocet. Anni enim illi, quos modo audivimus, sunt Tribunitiæ Potestatis, à qua vulgo solent Græci ejusmodi Æras in nummis constituere; & quot etiam vel Titum, vel Pium, vel Marcum gessisse constat ex longa Romanorum numismatum serie, & veterum etiam lapidum

S s s s s fide

4.
Ad Æras
Imperii vel
Decennales.

Anim. ad
Eustb. pag.
224.

fide. Inde vero, ut notum, longe plures in iisdem aliisque id genus Cæsaribus illi Tribunitiæ Potestatis quam Principatus numeri, quod superstitibus adhuc Decessoribus & natura vel adoptione Parentibus, eam dignitatem, ut initium futuri fastigii, capesserent. Et certe ne quid hic reconditum proferre me quispiam in his antiquitatibus minus versatus putet, vel ex descriptis pridem à Goltzio & Occone Nummis abunde id colligere poterat *ὁ πάλιν*, unde penum suam subinde locupletabat, si eos attentis oculis legisset, ΑΤΤ. ΤΙΤ. ΚΑΙΣ. ΟΥΕΠ. ΣΕΒ. ΑΡΧ. ΜΕΓ. ΤΕΙΜΗΤ. ΔΗ. ΕΞ. ΙΑ. in aliis ΔΗ. ΕΞ. Λ. ΙΑ. seu *Imperator Titus Cæsar Vespasianus Augustus Pontifex Maximus Censor Tribunitia Potestatis XI. aut Trib. Pot. Anno XI*, & quæ sexcenta id genus alibi occurrunt. Ita nihil frequentius in Nummis variarum Urbium, quam ut non alias Æras adponerent, nisi aut imperii aut Tribunitiæ Potestatis annos, qui sæpe iidem numerabantur. Sic passim in nummis Cæsareæ Cappadociæ Metropolis ΚΑΙΣΑΡ. ΕΤ. Β. aut ΕΤ. Γ. ut in Severo & Caracalla, aut ΕΤΟΥΣ Δ in Tranquillina, ΕΤ. Η. CÆΣΑΡΕÆ in Claudio & similibus, quorum haud exigua superest copia. Quandoque etiam addita ipsa nomina ordinalia ΕΤΟΥΣ ΤΡΙΤΟΥ, ΕΤΟΥΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ, aut Ε. ΔΕΚΑΤΟΥ. Λ. ΤΡΙΣ. Κ. ΔΕΚΑΤΟΥ, ΕΤΟΥΣ ΠΕΝΤΕΚ. ΔΕΚΑΤΟΥ & similia. Sic in nummo Alexandri Severi ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΚΑΤΗ, pro Anno x quo regnabat, aut Tribunitiam potestatem gerebat Mameæ filius. Περὶ ὁδῶν nempe ibi sumpta non de longiore orbe, quam de annuo solis circuitu, quomodo & frequenter κύκλῳ ac *cyculus* & *circulus* Græcis juxta ac Latinis auctoribus, unde *terdeni annorum cycli* in Hymno Hilarii, Hieronymo autem, *Ecce jam centenus ætatis*.

In Cimel.
Reg. Gall.

Ad Paul.
Concor.

tatis circulus voluitur, de Paulo Concordiensi centesimum atatis annum agente. Alioquin *περίοδος* pro Decæteride in Nummo, quem notabam rursus in Gaza Principis Majorum imaginibus propriisque decoribus inclyti Durlacensis Marchionis, ΠΕΡΙΟΔ. ΔΕΚΑΤ. ET. seu *Periodus Decimi Anni*, hoc est, juxta Romanos Cæsarum id genus Nummos, PRIMIDECENNALES. Neque aliter Eusebius in Proemio Vitæ Constantini, Ἀρπὲ μὲν τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ παντοίων ΔΕΚΑΔΩΝ διητῶν τε καὶ τριητῶν ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ ἐν ἑορταῶν δωχίαις πᾶν ἄνθρωπων ἐπανηγόρευεν. nuper quidem magni Imperatoris redeuntium DECENNALIUM Secundorum & Tertiorum PERIODOS universum genus hominum festiuitatibus & conviviiis celebravit. Ita de similibus Quinquennialibus ac Decennialibus Themistius, καὶ ὁμοίαις οἱ κύκλοι καὶ ΠΕΡΙΟΔΟΙ τῶν πανηγύρεων, ac libenter Circuli & PERIODI ejusmodi solemnium. Notum utique nova quasi imperii auspicia inde petita; eaque non Conviviorum solum, sed omni præterea Ludorum, Indulgentiarum & Laudationum solemnitate peracta. Unde nova etiam quasi Imperatorum Epocha seu *Periodus Quinquennialis*, aut juxta superiores Nummos *Decennialis*, & sicut alibi rursus Eusebius agens de annis imperii Constantini, χρόνων μὲν βασιλείας ἑξήκοντος ΔΕΚΑΔΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ πλείαις, ac tempus quidem imperii ipsius tribus DECEM annorum PERIODIS absolutis. Quomodo itidem in magno opere Diocletiani & Collegarum annos imperii per Δεκαετηρίδας & Εἰκοσαετηρίδας seu *Decennalia* & *Vicennalia* computat. Imo hinc in Nummis notatæ variæ illæ Periodi, sicut non PRIMIFOLUM sed & SECUNDIDECENNALES, aut juxta Nummum Pii non argenteum duntaxat, sed & areum insignem, SECUNDIDECEM-ANNALES; in aliis

SSSS 2

autem

Lib. I. d. VII. Const. c. 18.

Hist. Eccl. l. VIII. c. 13.

Inc. I. 5A
101103

autem ejusdem Pii, Marci, Commodi, Severi, &c. VOTA DECENNALIA, eaque modo SUSCEPTA, modo SOLUTA; sicuti & Tricennalia etiam in nummis magni Constantini, VOTIS XXX seu quæ soluta, ut modo audivimus Eusebium, tribus Decadum Periodis absolutis. Quamquam quod obiter notandum, in quibusdam locis anticipata sint nonnunquam ejusmodi Epochæ; ut de Vicennialibus ejusdem Constantini uno anno Nicomediæ factis, antequam Romæ eederentur, observat in Chronico Eusebius. Cæterum interdum computatæ Æræ ab Anno deductæ Colonia, cujusmodi continuo ante oculos ponunt Nummi Coloniae *Viminensis* supra memoratæ, quæ in Gordiano, sub quo deducta describitur, COL. VIM. ANN. I. II. &c. in Philippo AN. VII. AN. VIII. in Decio autem & Q. Herennio AN. XI. & AN. XII. Quod certe sollicitum non debuit habere sagacem aliquin Antiquarium Tristanum, quo nempe similes annorum numeros occurrentes in nummis hujus Coloniae referret; neque enim spectare ad annos imperii, ac proinde eo tandem confugit, ut de *Annonis* explicet. At nihil erat proclivius, quam eosdem illos Nummos explicare de Annis deductæ illius sub Gordiano Coloniae, qui reperientur totidem existisse sub Philippo aut Decio, quot in iisdem Nummis numerantur, ac pro more aliarum Colonialiarum inde annos suos computandi. Neque felicior Sebastianus Erizzo, qui in simili hujus Coloniae Nummo, pro AN. II legebat ANTI, & de *Antio* Colonia explicabat. Neque vero hic trahendum *Tyri* exemplum, cujus Æram similiter à deducta Colonia computari in Actis paullo ante memoratis Concilii Calchedonensis, existimabat illustri Scaliger. Verba Synodi, prout in ejusdem Actis Græcis

5.
Ad Æras
Coloniae
74177.

Tom. II.
P. 558.

cis & Latinis leguntur, & quæ Nummi mire illustant,
 ac aliqua indigent notatione, *περὶ πέντε Καλιανδῶν Μαγ- Tom. ix.
 πίων ἐν ΚΟΛΩΝΙΑ ΤΥΡΩ ΔΑΜΠΡΟΤΑΤΗ ΜΗ- Confil.
 ΤΡΟΠΟΔΕΙΤΗΡΑΤΙΚῆ ἔτις πέταρα εβδομηχῆς πεν- Act. ix. p.
 ταχο σιὸς ἔ μηνὸς Περύτις δεκάτη, sub die quinto Kal. Martia- 17.ed. Reg.*
*rum in COLONIA TYRO CLARISSIMA ME-
 TROPOLI CONSULARI anno quingentesimo quarto
 mensis Perithii die decima.* Adscripta ibi nempe vulgaris
 Tyri *Æra* cum solemnibus loci titulis ac prærogativis.
 Ac primo *Colonia* & simul *Metropolis* eadem dicta, juxta
 consueta ejusdem in nummis Cæsarianis elogia, CO-
 LONIA TYRO METR. aut METROPOL. ac in
 nummo Otaciliæ apud illustrem Sevium, COL. TY-
 METR. ERACL. h. c. juxta alium Caracallæ num-
 mum supra adlatum, SEPT. TYRUS METRO.
 COLONIA ACTIA ERACLIA. Quomodo obviæ
 ac frequentes in aliarum Urbium Nummis inscriptio-
 nes, puta æmulæ *Sidonis, Damasci, Carrarum, Thessalo-
 nicæ,* ac similium, COL. AUR. PIA METR. SID. *Colonia Aurea Pia Metropolis Sidon;* COL. DAMA. ME-
 TRO. *Colonia Damascus Metropolis;* ΜΕΤΡΟΠΟΛ. ΚΟΛ.
 ΚΑΡΡΗΝΩΝ, *Metropolis Colonia Carrenorum;* ΘΕΣΣΑ-
 ΛΟΝΙΚΗ ΜΗΤΡ. ΚΟ. *Thessalonica Metropolis Colonia,*
 & in sexcentis id genus. Hoc est juxta Aristidem de
*Smyrna, ἐν Ἀμύκῃ ἑξήματα καὶ Μητροπόλεως, Colonia ha- In Politico.
 bitu & Metropoleos,* & pro more alibi indicato, quo in
 Metropoles deductæ vulgo à Romanis *Coloniæ.* Di-
 cta vero *Colonia* eadem Tyrus à Severi temporibus, sub
 quo primum deductæ, sicut præter Ulpianum nobilem L. 1. D. de
 ejusdem loci civem, evincunt etiamnum Nummi cum Cenfib.
Septimia cognomento, COLON. SEPTIM. TYRO,
 & quale itidem videas in Caracallæ nummo modo ad-
 lato. Unde liquet insuper alius Scaligeri error, qui ab
 Sssss 3 Elaga-

Elagabalo deductam demum credidit, quod in ejus Nummis *Colonia* vocaretur, more scilicet jam ante & sub Severo quidem recepto. *Metropolis* vero eadem Phœnicos à Trajani temporibus in gratiam Pauli Tyrii Rhetoris juxta Suidam. Quamquam & jam olim cum Sidone certasse legatur apud Strabonem, quænam esset *Metropolis*, & in vetustis ejusdem Nummis ante Cæsarium tempora percussis, eadem appellatione ornatur, ΤΥΡΟΥ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ. Ut non frustra *Ματῆγα Φοινίκων* eandem vocarit Meleager in Epigrammate inedito, de quo supra; aut sicut *Phœnices* vulgo, & quidem *prima Metropolis* in Actis Conciliorum, sic *Metropolis Chanaan* alicubi Basilio vocetur. Unde notæ etiam cum aliunde, tum ex iisdem Synodalibus Actis, ejusdem Tyri cum *Beryto* contentiones, quibus factum, ut non solum Tyrus *Metropolis Phœnicæ prima*, Berytus autem *Phœnicæ secunda* dicerentur, sed etiam ut à Theodosii junioris temporibus, juxta Notitiam Imperii, Tyrus *Metropolis Maritima*, altera vero *Libani* diceretur, vel si audis Hieronymum, *Phœnicæ Maritimæ Metropolis Tyrus, Mediterraneæ Damascus*; ut non frustra quoque eidem Damasco *Metropoleos* nomen imputent adlati paullo ante Nummi; aut juxta eos Eugesippus à Cl. Allatio editus, *Damascus caput Syriæ tenenda Metropolis. Λαμπροτάτην* insuper, h. e. *Clarissima* juxta eadem Acta, seu *splendidissima* potius, dicta eadem Tyrus, quomodo signanter apud Ulpianum, *ut est in Syria Phœnice SPLENDIDISSIMA TYRIORUM COLONIA*; & qua ratione, ut alioquin observo, *splendidissima* vulgo dictæ nobiliores Romani orbis *Coloniæ & Metropoles*, ut in *splendidissima Rhetia Provincia Colonia* apud Tacitum, & *splendidissima Colonia Carthaginiensium* in Gestis Cæciliani, unde & *splendidissimus*

Lib. xvi.

Homil. in
Psalm. xli.Quæst. x. in
Genes.L. i. D. de
Genesib.De Germ.
c. 41.

diffimus Ordo eorundem Carthaginensium apud Apuleium; & similiter *Alexandria & Laodicea Metropoles* In Florid. *Splendidissima* in Cod. Justiniano, sicut jam ante Floro, *Municipia Italiae Splendidissima*. Unde etiam lux nummo *Sida* Pamphyliae Metropolis sub Licinio Gallieno percusso, $\text{C}\text{I}\text{A}\text{H}\text{T}\text{O}\text{N}\ \text{A}\ \text{A}\text{M}\text{I}\text{P}\text{O}\text{T}\text{A}\text{T}\text{H}\text{C}\text{E}\text{N}\text{D}\text{O}\text{E}\text{O}\text{Y}$, *Sidetum Splendidissima, Illustris*. $\text{T}\text{Y}\text{P}\text{O}\text{Y}\text{Y}\text{Y}$ vero seu *Consularis* nuncupata in praedictis Actis eadem *Tyrus*, non ut existimabat magnus Scaliger, quod à Consulibus libera adhuc Republ. deducta fuerit, & inde petita ibi more haud infueto loci Epochæ. Ut mittam altum de ea deductione apud Auctores silentium, & aliam ex Strabone indicatam paullo ante originem illius Epochæ, neque conjuncta ibi *Colonia Consularis* adtributa, adeo ut postremum hoc ultimo loco positum ad *Coloniam* referri debeat; neque iis temporibus, ad quæ refertur caput illius Epochæ, h. e. cxxxiii ante Christi Æram, in Romanorum sed Syriae Regum fide *Tyrus*, quæ cum Phœnice reliqua à Pompeio primum Romani juris facta; neque *Colonia* nomine in antiquioribus Nummis, Inscriptionibus, aliisque monumentis ante Severi & sequentium Cæsarum tempora, consueto alioquin more, ornata; neque à Romanis ante Severum, ut modo vidimus, deducta, à quo additum illi urbi *Colonia* & quidem *Septimia* cognomentum. Enumerantur nempe in praedictis Actis more haud infueto variae *Tyri* prerogativæ, *Colonia Splendidissima, Metropoleos, Consularis*, quomodo in Inscriptione Puteolana supra adlata $\text{I}\ \text{E}\text{G}\text{E}\text{I}\ \text{A}\ \text{C}\text{O}\text{N}\text{S}\text{U}\text{L}\text{A}\text{R}\text{I}\ \text{A}\ \text{U}\text{T}\text{O}\text{N}\text{O}\text{M}\text{O}\text{S}$, *Sacra, Inviolabilis, suis Legibus* vocatur eadem *Tyrus, Consularis* autem dicta, quod Scaligerum fugit, quod tum à Consulari regeretur, seu sedes esset Phœnicis Consularis; sicut pari elogio Carthago sedes Proconsularis Africae

Pro-

Proconsularis vulgo appellata, ut liquet cum ex S. Rufo, ipse ubi *Carthago* est *Proconsularis*, & signanter ex Cod. Justiniano, *Et quæ Proconsularis antea appellabatur Carthago*.

L. 2. C. de
Off. Præf.
Præf. Afr.

Quemadmodum nempe, ut vulgo notum, *Consulares*, *Proconsulares*, *Prætorie*, *Præsidiales* Provinciae passim dictæ, quæ à Consularibus, Prætoriiis Præsidibus regerantur, ita etiam lapsu temporis eorum *Metropoles*, in quibus iidem habebant domicilium, sicut in specie de *Consularibus* notatum videas in Constitutione qua-

L. 1. C. ut
omn. Jud.

dam Zenonis ejusdem Codicis, *sed per id tempus Præsides quidem & CONSULARES nec non Correctores in METROPOLI*. Haud aliter nempe ac Roma & Constantinopolis dictæ passim in utroque Codice & apud auctores legibus ibidem latis cœvos, *Βασιλίδες*, *Βασιλευσσαι*, *Regia*, *Regnantes*, *Augustissima*, quod nempe fedes essent Regnantium seu Augustorum, & quomodo

Lib. XII.

Gangra Paphlagoniæ Straboni jam olim dicta *Deiotari Regia* seu *Βασιλειον*, vel Horatio, *Cræsi regia Sardiæ*. Immo inde nonnunquam etiam, non Provinciae sed

Nov. VIII.

Metropoleos Præsides inscripti, sicut *Præses Antiochia* dictus in Novella quadam Justiniani, qui alioquin *Præses Syria primæ*, cujus *Metropolis Antiochia*. Phœnicem autem, cujus *Tyrus*, ut audivimus, *Metropolis*, à Consulari administratam, luculenter arguunt cum Inscriptiones antiquæ & Notitia Imperii, tum Codex Theodosianus, in quo accepta Tyro lex data *ad Consularem*

L. 52. C.
Th. de Decurion.

Phœnicæ, quod ex aliis etiam legibus ejusdem Codicis Beryti propositis manifestum. Inde itaque *Ἰσαπυλι*, ut observo, seu *Consularis Tyrus* in superioribus Actis. Æra autem ibidem adscripta, ducta à tempore concessæ *Αὐτονομίας*, ut ante vidimus, neque mendum in numeris quærendum cum viris eruditis, quod à vulgari Christianorum Æra diversi sint, quos firmat cum omnium

numium Codicum Græcorum & Latinorum, ut fatentur iidem docti Conciliorum editores, consensus; tum illustrat abunde, quod consulere iidem potuissent, Chronicon Eusebicum. Et de hoc Concilii loco hætenus. Denique nonnunquam etiam signatæ peculiaris Epochæ, ut in Nummis Græcis Flavioꝝ, ab Anno scilicet *Novi Templi* conditi aut restaurati, ΕΤΟΥΣ ΝΕΟΤΙΕΡΟΥ, aut ΕΤΟΥΣ Ν. ΙΕΡΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ, Anno *novi Templi secundo*, & ita sequentibus, quales vel apud Oeconem in Vespasiano, Tito, Domitiano & Nerva quoque digestos videas. Jocularis vero error Errizzi, ac eorum, qui cum eo ludos hic faciunt, dum annos illos scilicet computant de ædificatione Templi Salomonis. De *Æde Capitolina* enim iidem explicandi, ut verissime certe conjecit horum studiorum decus Seguinus, quæ Vitellianis temporibus, ut paulo ante vidimus, incensa, mox primo anno Vespasiani restaurata fuit, ut ex Tacito scimus. Rem etiam extra dubium ponit *Jovis Capitolini* cum *Aquila* obvia in iisdem Nummis effigies. Unus tamen turbare hic videtur Eusebius, qui in Chronico ad annum Vespasiani IV hanc novam Capitolinæ Ædis restorationem refert, à quo ad mortem Vespasiani VI anni supersunt. Unde anno ejusdem VIII aut IX cudi non potuissent similes nummi, sicut eorum inscriptiones notant. Sed illum triennii metachronismum ex Tacito merito jam ad Eusebium castigavit *de mèvo*, quod invicto etiam argumento adstruunt commemorati modo Nummi. Cedrenum vero more solito hallucinantem mittimus, qui ad annum Vespasiani V. eandem ædificationem refert. Neque vero mirum cuiquam videbitur, inde petitam & signatam hanc Æram, qui vel ex Taciti lectione meminit, quæ consternatio Romæ Hist. IV. 54.

6.
Ad peculiaris Epochas.

T t t t

non

non solum, sed in Provinciis subierit incensa hac Jovis sede, quæ pignus imperii habebatur; & proinde qua deleta finem imperii adesse, & possessionem rerum humanarum Transalpinis gentibus portendi audacter canebant Druidæ. Ut idem hic sit provincialibus usurpatum, studio in res Romanas & erga Jovem suum pietati contestandæ, quod Judæis, aut inde Eusebio aliisque, à prima Templi ædificatione, aut à Salomone ad instaurationem Templi, aut ab Excidio Templi solemnes Epochas arcessere.

*Specimen
Utilitatis in
GEOGRA-
PHIA.*

Sed hæc aliaque id genus flagitant alterius operæ argumentum, ubi diffusa simul & singularis Numismatum veterum præstantia ad ornandam GEOGRAPHIAM veterem, non perfunctorie vel *περίεργα* aut appendixis vice tradatur. Paratam enim hujus rei copiam nobis præbet, cum ampla Nummorum *Sicilia, Græcia, Epiri, Thessalia, Thracia, Macedonia, Asia, Africa* seges, qui ante Cæsaris tempora percussi; tum infinitus quidam numerus *Coloniarum* vel urbium alioquin Europæ, Africæ, Asiæque, & quidem remotissimarum etiam Provinciarum, Armeniæ, Mesopotamiæ, Arabiæ, quæ in Cæsaris nummis traduntur, & quorum id genus locorum indicem ad hæc ac ultra etiam privatos in usus confecimus, collectum nobis ex ineditis plerisque veterum Cæsarianorum Numismatum monumentis; qualia passim etiam in hoc opere citantur. Horum vero aliorumque ante Cæsariana tempora percussorum fide ac beneficio singulari, ea quæ vel ad *ἔξηξη πικτήν*, vel *πεχυνικὴν* eorundem locorum notationem spectant; seu ad eorum *περίεργον* & *ἰσοπέδον*, circa quas versabantur veteres Geographi; h. e. cum *Historiam* ac *Origines*, tum *Situm* & *Nomenclaturam* eorundem locorum petere licet ac illustrare. Prioris abunde